

Mestna občina
Ljubljana

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE...
Unescovo
kreativno mesto
od 2015

SO VAŠI OTROCI CEPLJENI?

Po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje je v državi najnižja precepljenost z obveznimi cepivi v Ljubljani. Leta 2015 je bila precepljenost s cepivom proti ošpicam, mumpsu in rdečkam na ljubljanskem območju manj kot 90-odstotna, kar že pomeni nevarnost za izbruh epidemije.

To zloženko smo pripravili z željo, da občanke in občane Mestne občine Ljubljana opozorimo na izjemen pomen cepljenj, ki so po zakonu obvezna in brezplačna.

Cepljenja proti nalezljivim boleznim so najboljši način preprečevanja nevarnih bolezni, s katerimi varujemo zdravje in življenja. Pri nas se je že leta 1800 pričelo cepljenje proti črnim kozam, postopoma smo od leta 1937 dalje začeli cepiti proti davici, tuberkulozi, kasneje proti tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, ošpicam, mumpsu, rdečkam, hepatitisu B.... **Bolezni** so bile v teh letih **izkoreninjene**, zaradi opuščanja cepljenja pa danes obstaja **nevarnost, da se spet razširijo**.

Pomembno je, **da otroka s cepljenjem pravočasno zaščitimo** – bodisi v starosti, ko je njegov organizem sposoben vzpostaviti imunost po cepljenju, ali pred obdobjem, ko je njegova izpostavljenost povzročiteljem bolezni največja (na primer pred vključitvijo v otroško varstvo ali šolo). Naraščanje nepravočasno cepljenih otrok predstavlja nevarnost ponovnega pojava in širjenja nevarnih nalezljivih bolezni, ki so bile s cepljenjem že izkoreninjene.

Shema zakonsko obveznega cepljenja predšolskih in šolskih otrok:

STAROST	NALEZLJIVE BOLEZNI, KI JIH PREPREČUJEMO S CEPLJENJEM
Prvo leto starosti	
3 meseci	davica, tetanus, oslovski kašelj, Hib, otroška paraliza (1. odmerek), pnevmokokne okužbe
4 do 5 mesecev	davica, tetanus, oslovski kašelj, Hib, otroška paraliza (2. odmerek), pnevmokokne okužbe
6 mesecev	davica, tetanus, oslovski kašelj, Hib, otroška paraliza (3. odmerek)
Drugo leto starosti	
12 do 18 mesecev	ošpice, mumps, rdečke (1. odmerek)
12 do 24 mesecev	davica, tetanus, oslovski kašelj, Hib, otroška paraliza (4. odmerek), pnevmokokne okužbe
Pred vstopom v šolo	
5 do 6 let	ošpice, mumps, rdečke (2. odmerek), hepatitis B (1. in 2. odmerek)
Po vstopu v osnovno šolo	
1. razred (6 let)	hepatitis B (3. odmerek)
3. razred (8 let)	davica, tetanus, oslovski kašelj (5. odmerek)
Po vstopu v srednjo šolo oziroma 16-18 let	
Dijaki 3. letnika srednje šole (16-18 let)	tetanus (6. odmerek)

~ O dvomih glede cepljenja se lahko pogovorite s svojim zdravnikom ali pediatrom. ~

Vsak zdravnik je dolžan preveriti podatke o cepljenju in opraviti manjkajoča cepljenja. Za cepljenje nismo nikoli prestari! Ob vsakem obisku pri zdravniku ali pediatru lahko preverimo, ali imamo sami ali naši otroci opravljena vsa potrebna cepljenja.

Obvezno cepljenje se lahko opusti le izjemoma. Če pediater oceni, da obstaja zdravstveni razlog za trajno opustitev cepljenja, pošlje na Ministrstvo za zdravje vlogo z utemeljivijo opustitve cepljenja proti določeni bolezni. Vlogo lahko podajo tudi starši ali skrbniki otroka, če menijo, da obstajajo zdravstveni razlogi za opustitev določenega cepljenja.

Neobvezna cepljenja so samoplačniška, razen HPV. Cepimo se lahko proti gripi, rotavirusni okužbi, hepatitisu A in B, herpes zostru, klopnemu meningoencefalitisu, meningokoknemu meningitisu, noricam, pnevmokoknim okužbam, rumeni mrzlici, steklini. Nekatera od teh cepljenj so potrebna kot zaščita pred boleznimi, s katerimi se lahko srečamo na potovanjih.

Kje se lahko cepimo v Mestni občini Ljubljana?

- pri osebnem zdravniku /pediatru v vseh enotah ZDL (tudi *neobvezna cepljenja*) in pri koncesionarjih na področju pediatrije in splošne oziroma družinske medicine.
- v ambulanti Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Izkušnja tekaškega trenerja Urbana Praprotnika in žene Jasmine Kozina Praprotnik:

"Ko sva o cepljenju vedela malo, sva bila za. Ko sva vedela malo več, sva bila proti cepljenju. Ko veva še več, pa sva spet za."

S cepljenjem zaščitimo sebe in druge.

~ O dvomih glede cepljenja se lahko pogovorite s svojim zdravnikom ali pediatrom.~

Viri:

1. *Cepljenje*, dostopno na: <http://www.nijz.si/sl/podrocja-dela/nalezljive-bolezni/cepljenje>, 30. 8. 2017.
2. KRAIGHER, Alenka, 1950-, *Cepljenje in cepiva - dobre prakse varnega cepljenja*: univerzitetni učbenik za študente medicinske in zdravstvene fakultete / Alenka Kraigher, Alojz Ihan, Tadej Avčin. - Ljubljana: Sekcija za preventivno medicino SZD: Sekcija za klinično mikrobiologijo in bolnišnične okužbe SZD: Inštitut za varovanje zdravja RS, 2011.
3. *Zakon o nalezljivih boleznih*, 2006, Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo.
4. Cepljenje otrok, Center za nalezljive bolezni, Nacionalni inštitut za javno zdravje, april 2017, dostopno na: <http://www.nijz.si/sl/publikacije/cepljenje-otrok-knjizica-za-starse>, 30. 8. 2017.